

Datum : 7 maart 2006
Dienst/sector : WEM/MWA
Registratienummer : 2006WEM000806i

Nummer Commissie: **2006WEM25**
Nummer PS : PS2006WEM02
Commissie : Water en Milieu
Portefeuillehouder: J. Binnekamp

Titel : Vaststelling verordening Waterbeheer waterschap Vallei en Eem en verordening Waterbeheer waterschap Rivierenland

Inhoudsopgave

Inleiding	pag. 1
Ontwerpbesluit I (Verordening waterbeheer waterschap Rivierenland)	pag. 3
Ontwerpbesluit II (Verordening waterbeheer waterschap Vallei en Eem)	pag. 7
Toelichting	pag. 11
Bijlagen:	
1. Kaart toepassingsgebied Verordening waterbeheer waterschap Rivierenland behorende bij artikel 1:2 van de verordening (kaartbijlage 1 verordening)	pag. 13
2. Kaart peilbesluiten behorende bij artikel 3:1 van de Verordening waterbeheer waterschap Rivierenland (kaartbijlage 2 verordening)	pag. 14
3. Ontwerp-toelichting Verordening waterbeheer waterschap Rivierenland	pag. 15
4. Kaart peilbesluiten behorende bij artikel 3:1 van de Verordening waterbeheer waterschap Vallei en Eem (kaart bijlage 1 verordening)	pag. 22
5. Ontwerp-toelichting op de Verordening waterbeheer waterschap Vallei en Eem	pag. 23
6. Nota van beantwoording zienswijzen	pag. 29

Inleiding

Dit voorstel omvat een ontwerpbesluit tot vaststelling van de verordening waterbeheer waterschap Vallei en Eem en de verordening waterbeheer waterschap Rivierenland. De verordeningen geven uitvoering aan de Wet op de waterhuishouding voor het beheersgebied van het waterschap Vallei en Eem en het waterschap Rivierenland.

De Wet op de waterhuishouding kent een tweeledige doelstelling. Ten eerste een integrale planstructuur en ten tweede een regeling van de instrumenten voor het kwantiteitsbeheer van het oppervlaktewater. Ten aanzien van beide doelstellingen hebben zich ontwikkelingen voorgedaan die aanleiding geven om deze nieuwe verordeningen vast te stellen.

Het vaststellen van de nieuwe verordeningen maakt onderdeel uit van een interprovinciale operatie om acht verordeningen samen te voegen tot vijf verordeningen. De aanpassingsoperatie is in gang gezet door provincie Gelderland omdat de huidige verordeningen verouderd zijn. De thans vigerende verordeningen “waterkwaliteitsbeheer Vallei en Eem 1997” en “waterhuishouding Vallei en Eem 1997” worden bij vaststelling gelijktijdig ingetrokken.

De verordeningen zijn in lijn met wijzigingen van de Wet op de waterhuishouding en Wet verontreiniging oppervlaktewateren en het nationaal en Europees beleid.

Voor de waterschappen Amstel, Gooi en Vecht en De Stichtse Rijnlanden worden soortgelijke verordeningen voorbereid.

De stukken hebben ter inzage gelegen van 11 november 2005 tot 23 december 2005. Naar aanleiding hiervan zijn 9 zienswijzen ingediend. Van belang voor de provincie Utrecht waren de twee zienswijzen van het waterschap Vallei en Eem en het waterschap Rivierenland, beide waterschappen gaven aan in te stemmen met de ontwerpverordeningen en dat de ontwerpverordeningen geen aanleiding gaven tot het maken van op- of aanmerkingen. Bijlage 2 van dit statenvoorstel, de nota van beantwoording bevat een samenvatting van die zienswijzen alsmede het commentaar daarop. Er is een beperkt aantal wijzigingen aangebracht in de tekst van de verordening, de toelichting en de kaarten.

Wij stellen u voor de verordening mede vast te stellen overeenkomstig bijgevoegd ontwerpbesluit.

Ontwerp-besluit I

Besluit van Gelderland van..., van Noord-Brabant van... en van Utrecht van 10 april 2006 tot vaststelling van de Verordening waterbeheer waterschap Rivierenland

Provinciale staten van Gelderland, Noord-Brabant en Utrecht;

Gelezen de voordracht van gedeputeerde staten van Gelderland, Noord-Brabant en Utrecht;

Gelet op de Wet op de waterhuishouding, de Wet verontreiniging oppervlaktewateren en de Provinciewet;

Besluiten:

Ieder, voorzover het hun bevoegdheid betreft:

- I. In te trekken de Verordening waterkwaliteit Rivierenland;
- II. Van de Verordening waterhuishouding Noord-Brabant 2005 de artikelen 3.1.1. tot en met 3.6.2., 6.1.1. tot en met 6.1.7. en 6.2.1. voor het waterschap Rivierenland buiten toepassing te verklaren met ingang van de dag na de dag van uitgifte van het laatste Provinciaal Blad waarin dit besluit wordt geplaatst;
- III. Vast te stellen de navolgende Verordening waterbeheer waterschap Rivierenland:

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

Artikel 1:1 Begripsbepalingen

Deze verordening verstaat onder:

- a. wet: de Wet op de waterhuishouding;
- b. waterschap: het bevoegde bestuursorgaan van het waterschap Rivierenland;
- c. beheersplan: het plan van het waterschap, bedoeld in artikel 9 van de wet;
- d. gedeputeerde staten: gedeputeerde staten van Gelderland, Utrecht en Noord-Brabant, tenzij anders is bepaald;
- e. peilbesluit: het peilbesluit, bedoeld in artikel 16 van de wet;
- f. waterhuishoudingsplan: het provinciaal plan, bedoeld in artikel 7 van de wet;
- g. watersysteem: een samenhangend geheel van een of meer oppervlaktewaterlichamen en grondwaterlichamen, met bijbehorende ondersteunende kunstwerken.

Artikel 1:2 Toepassingsgebied

Deze verordening is van toepassing op het deel van het beheersgebied van het waterschap Rivierenland, zoals aangegeven op de als bijlage 1 bij deze verordening behorende kaart.

Paragraaf 2 Het beheersplan

Artikel 2:1 Inhoud beheersplan

1. Een beheersplan omvat onverminderd artikel 9 van de wet ten minste:
 - a. een beschrijving van de toestand van de watersystemen of stelsels van watersystemen

- waarover het beheer zich uitstrekt;
- b. een nadere vastlegging van de functies van de watersystemen of onderdelen daarvan en, voorzover van toepassing, van de bijzondere gebruiksdoeleinden;
 - c. de doelstellingen van het beleid inzake het beheer van de watersystemen, gericht op de aan het watersysteem en het freatisch grondwater toegekende functies;
 - d. de maatregelen en condities die nodig zijn om de doelstellingen, bedoeld in onderdeel c, te verwezenlijken en de termijnen die voor de uitvoering van de maatregelen worden nagestreefd;
 - e. het gewenste grondwater- en oppervlaktewaterregime;
 - f. een meetplan;
 - g. een omschrijving van het beleid ten aanzien van streefpeilen;
 - h. een raming van de kosten van de maatregelen, voor zover deze gedurende de planperiode tot stand worden gebracht en een raming van het verloop van de op te leggen heffingen en omslagen.
2. Het beheersplan gaat vergezeld van een toelichting waarin ten minste zijn opgenomen:
- a. de aan het plan ten grondslag liggende afwegingen en uitkomsten van verrichte onderzoeken;
 - b. een overzicht van de strategische doelstellingen in het waterhuishoudingsplan ter uitvoering waarvan de maatregelen en condities, bedoeld in het eerste lid, onderdeel d, strekken.

Artikel 2:2 Interne voorbereiding van het beheersplan

Het waterschap voert bij de opstelling van het beheersplan ten minste overleg met de aangrenzende waterschappen, de betrokken beheerder van rijkswateren, de betrokken provinciebesturen, de betrokken gemeentebesturen en, indien het plan betrekking heeft op grensvormende of grensoverschrijdende wateren, de ten aanzien van die wateren bevoegde Duitse autoriteiten.

Artikel 2:3 Openbare voorbereiding

1. Op de voorbereiding van het beheersplan is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. De stukken worden ter inzage gelegd in ten minste het kantoor van het waterschap en in de gemeentehuizen van de gemeenten die zijn gelegen binnen het gebied waarop het beheersplan betrekking heeft.
2. Een ieder heeft de gelegenheid zijn zienswijze over het beheersplan naar keuze schriftelijk of mondeling naar voren te brengen.

Artikel 2:4 Rapportage over de voorbereiding

Bij de toezending van het beheersplan ter verkrijging van de vereiste goedkeuring aan gedeputeerde staten van de provincies, bedoeld in artikel 40, derde lid van het Algemeen reglement voor het waterschap Rivierenland, voegt het waterschap een rapportage over het bij de voorbereiding van het plan gevoerde overleg, de ingediende zienswijzen en de beschouwingen van het waterschap daarover.

Artikel 2:5 Rapportage over de uitvoering

Het waterschap rapporteert ten minste een maal per jaar aan gedeputeerde staten over de voortgang van de uitvoering van het geldende beheersplan, de mate waarin de gestelde doelen worden bereikt, de redenen van eventuele afwijkingen en de voorgestelde maatregelen.

Paragraaf 3 Het peilbesluit

Artikel 3:1 Aanwijzing verplichte peilbesluiten

1. Het algemeen bestuur van het waterschap stelt peilbesluiten vast voor de oppervlaktewateren in de gebieden die zijn aangegeven op de als bijlage 2 bij deze verordening behorende kaart.
2. Gedeputeerde staten, die ingevolge artikel 3:4, eerste lid, bevoegd zijn ten aanzien van de goedkeuring van een peilbesluit, kunnen op aanvraag van het algemeen bestuur van het waterschap van het bepaalde in het eerste lid ontheffing verlenen.

Artikel 3:2 Inhoud van het peilbesluit

1. Het peilbesluit bevat ten minste:
 - a. een kaart met de nauwkeurige begrenzing van de gebieden waarbinnen oppervlaktewateren gelegen zijn waarop het peilbesluit betrekking heeft, en
 - b. de te handhaven waterstanden, aangegeven in hoogte ten opzichte van NAP, met daarbij aangegeven de perioden en de peilvakken waarvoor de waterstanden gelden.
2. Het peilbesluit gaat vergezeld van een toelichting waarin ten minste zijn opgenomen de aan het besluit ten grondslag liggende afwegingen en uitkomsten van verrichte onderzoeken.

Artikel 3:3 Voorbereiding peilbesluit

Op de voorbereiding van het peilbesluit is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Artikel 3:4 Goedkeuring peilbesluit

1. De peilbesluiten, bedoeld in artikel 3:1, eerste lid, behoeven goedkeuring van gedeputeerde staten van de provincie waar het gebied waarvoor het peilbesluit zal gaan gelden, is gelegen. Indien het peilbesluit betrekking heeft op het grondgebied van meerdere provincies, behoeft het peilbesluit goedkeuring van de provincie, waarbinnen het grootste deel van het gebied, waarvoor het peilbesluit zal gaan gelden, is gelegen.
2. Bij de toezending van het peilbesluit aan gedeputeerde staten, ter verkrijging van de vereiste goedkeuring, voegt het waterschap een rapportage over het bij de voorbereiding van het besluit gevoerde overleg, de ingediende zienswijzen en de beschouwingen van het waterschap daarover.

Artikel 3:5 Herziening peilbesluit

1. Een peilbesluit wordt ten minste eenmaal in de tien jaren herzien.
2. Gedeputeerde staten die ingevolge artikel 3:4, eerste lid, bevoegd zijn ten aanzien van de goedkeuring van het peilbesluit, kunnen op verzoek van het algemeen bestuur van het waterschap eenmalig, voor ten hoogste vier jaren, vrijstelling verlenen van de verplichting, genoemd in het eerste lid.

Paragraaf 4 Waterkwaliteit

Artikel 4:1

Het waterschap werkt, waar dat doelmatig is, op chemisch en technisch gebied samen met andere daarvoor in aanmerking komende bestuursorganen en instellingen.

Paragraaf 5 Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 5:1

Besluiten die bij of krachtens de Verordening waterhuishouding Gelderland, de Verordening waterhuishouding Noord-Brabant 2005, voorzover deze verordeningen van toepassing zijn op het waterschap Rivierenland, en de Verordening waterkwaliteit Rivierengebied zijn genomen, blijven van kracht zolang het waterschap niet anders beslist.

Artikel 5:2

Op procedures aangevangen voor de inwerkingtreding van deze verordening blijft het op dat tijdstip geldende recht van toepassing.

Artikel 5:3

Deze verordening treedt in werking met ingang van de dag na de dag van uitgifte van het laatste Provinciaal Blad waarin deze verordening wordt geplaatst en wordt aangehaald als: Verordening waterbeheer waterschap Rivierenland.

Arnhem, (*datum*) 2006

Provinciale Staten van Gelderland,

Voorzitter,

Griffier,

's-Hertogenbosch, (*datum*) 2006

Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Voorzitter,

Griffier,

Utrecht, 10 april 2006

Provinciale Staten van Utrecht,

Voorzitter,

Griffier,

Ontwerp-besluit II

Besluit van Gelderland van.... en van Utrecht van 10 april 2006 tot vaststelling van de Verordening waterbeheer waterschap Vallei en Eem

Provinciale staten van Gelderland en Utrecht;

Gelezen de voordracht van gedeputeerde staten van Gelderland en Utrecht;

Gelet op de Wet op de waterhuishouding, de Wet verontreiniging oppervlaktewateren en de Provinciewet;

Besluiten:

Ieder, voorzover het hun bevoegdheid betreft:

- I. In te trekken de Verordening waterhuishouding Vallei en Eem en de Verordening waterkwaliteitsbeheer Vallei en Eem met ingang van de dag na de dag van uitgifte van het laatste Provinciaal Blad waarin dit besluit wordt geplaatst;
- II. Vast te stellen de navolgende Verordening waterbeheer waterschap Rivierenland:

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

Artikel 1:1 Begripsomschrijvingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. wet: de Wet op de waterhuishouding;
- b. waterschap: het bevoegde bestuursorgaan van het waterschap Vallei en Eem;
- c. beheersplan: het plan van het waterschap, bedoeld in artikel 9 van de wet;
- d. gedeputeerde staten: gedeputeerde staten van Gelderland en Utrecht, tenzij anders is bepaald;
- e. peilbesluit: het peilbesluit, bedoeld in artikel 16 van de wet;
- f. waterhuishoudingsplan: het provinciaal plan, bedoeld in artikel 7 van de wet;
- g. watersysteem: een samenhangend geheel van een of meer oppervlaktewaterlichamen en grondwaterlichamen, met bijbehorende ondersteunende kunstwerken.

Paragraaf 2 Het beheersplan

Artikel 2:1 Inhoud beheersplan

1. Een beheersplan omvat onverminderd artikel 9 van de wet ten minste:
 - a. een beschrijving van de toestand van de watersystemen of stelsels van watersystemen waarover het beheer zich uitstrekt;
 - b. een nadere vastlegging van de functies van de watersystemen of onderdelen daarvan en, voorzover van toepassing, van de bijzondere gebruiksdoeleinden;
 - c. de doelstellingen van het beleid inzake het beheer van de watersystemen, gericht op de aan het watersysteem en het freatisch grondwater toegekende functies;
 - d. de maatregelen en condities die nodig zijn om de doelstellingen, bedoeld in onderdeel c, te

- verwezenlijken en de termijnen die voor de uitvoering van de maatregelen worden nagestreefd;
- e. het gewenste grondwater- en oppervlaktewaterregime;
 - f. een meetplan;
 - g. een omschrijving van het beleid ten aanzien van streefpeilen;
 - h. een raming van de kosten van de maatregelen, voor zover deze gedurende de planperiode tot stand worden gebracht en een raming van het verloop van de op te leggen heffingen en omslagen.
2. Het beheersplan gaat vergezeld van een toelichting waarin ten minste zijn opgenomen:
- a. de aan het plan ten grondslag liggende afwegingen en uitkomsten van verrichte onderzoeken;
 - b. een overzicht van de strategische doelstellingen in het waterhuishoudingsplan ter uitvoering waarvan de maatregelen en condities, bedoeld in het eerste lid, onderdeel d, strekken.

Artikel 2:2 Interne voorbereiding van het beheersplan

Het waterschap voert bij de opstelling van het beheersplan ten minste overleg met de aangrenzende waterschappen, de betrokken beheerder van rijkswateren, de betrokken provinciebesturen en de betrokken gemeentebesturen.

Artikel 2:3 Openbare voorbereiding

1. Op de voorbereiding van het beheersplan is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. De stukken worden ter inzage gelegd in ten minste het kantoor van het waterschap en in de gemeentehuizen van de gemeenten die zijn gelegen binnen het gebied waarop het beheersplan betrekking heeft.
2. Een ieder heeft de gelegenheid zijn zienswijze over het beheersplan naar keuze schriftelijk of mondeling naar voren te brengen.

Artikel 2:4 Rapportage over de voorbereiding

Bij de toezending van het beheersplan aan gedeputeerde staten, ter verkrijging van de vereiste goedkeuring, voegt het waterschap een rapportage over het bij de voorbereiding van het plan gevoerde overleg, de ingediende zienswijzen en de beschouwingen van het waterschap daarover.

Artikel 2:5 Rapportage over de uitvoering

Het waterschap rapporteert ten minste een maal per jaar aan gedeputeerde staten over de voortgang van de uitvoering van het geldende beheersplan, de mate waarin de gestelde doelen worden bereikt, de redenen van eventuele afwijkingen en de voorgestelde maatregelen.

Paragraaf 3 Het peilbesluit

Artikel 3:1 Aanwijzing verplichte peilbesluiten

1. Het algemeen bestuur van het waterschap stelt peilbesluiten vast voor de oppervlaktewateren en de oppervlaktewateren in de gebieden die zijn aangegeven op de als bijlage 1 bij deze verordening behorende kaart.
2. Gedeputeerde staten, die ingevolge artikel 3:4, eerste lid, bevoegd zijn ten aanzien van de goedkeuring van een peilbesluit, kunnen op aanvraag van het algemeen bestuur van het waterschap van het bepaalde in het eerste lid ontheffing verlenen.

Artikel 3:2 Inhoud van het peilbesluit

1. Het peilbesluit bevat ten minste:
 - a. een kaart met de nauwkeurige begrenzing van de gebieden waarbinnen oppervlaktewateren gelegen zijn waarop het peilbesluit betrekking heeft, en
 - b. de te handhaven waterstanden, aangegeven in hoogte ten opzichte van NAP, met daarbij aangegeven de perioden en de peilvakken waarvoor de waterstanden gelden.
2. Het peilbesluit gaat vergezeld van een toelichting waarin ten minste zijn opgenomen de aan het besluit ten grondslag liggende afwegingen en uitkomsten van verrichte onderzoeken.

Artikel 3:3 Voorbereiding peilbesluit

Op de voorbereiding van het peilbesluit is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Artikel 3:4 Goedkeuring peilbesluit

1. De peilbesluiten, bedoeld in artikel 3:1, eerste lid, behoeven goedkeuring van gedeputeerde staten van de provincie waar het gebied waarvoor het peilbesluit zal gaan gelden, is gelegen. Indien het peilbesluit betrekking heeft op het grondgebied van meerdere provincies, behoeft het peilbesluit goedkeuring van de provincie, waarbinnen het grootste deel van het gebied, waarvoor het peilbesluit zal gaan gelden, is gelegen.
2. Bij de toezending van het peilbesluit aan gedeputeerde staten, ter verkrijging van de vereiste goedkeuring, voegt het waterschap een rapportage over het bij de voorbereiding van het besluit gevoerde overleg, de ingediende zienswijzen en de beschouwingen van het waterschap daarover.

Artikel 3:5 Herziening peilbesluit

1. Een peilbesluit wordt ten minste eenmaal in de tien jaren herzien.
2. Gedeputeerde staten die ingevolge artikel 3:4, eerste lid, bevoegd zijn ten aanzien van de goedkeuring van het peilbesluit, kunnen op verzoek van het algemeen bestuur van het waterschap eenmalig, voor ten hoogste vier jaren, vrijstelling verlenen van de verplichting, genoemd in het eerste lid.

Paragraaf 4 Waterkwaliteit

Artikel 4:1

Het waterschap werkt, waar dat doelmatig is, op chemisch en technisch gebied samen met andere daarvoor in aanmerking komende bestuursorganen en instellingen.

Paragraaf 5 Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 5:1

Besluiten die bij of krachtens de Verordening waterhuishouding Vallei en Eem en de Verordening waterkwaliteitsbeheer Vallei en Eem zijn genomen, blijven van kracht zolang het waterschap niet anders beslist.

Artikel 5:2

Op procedures aangevangen voor de inwerkingtreding van deze verordening blijft het op dat tijdstip geldende recht van toepassing.

Artikel 5:3

Indien de herzieningstermijn van het beheersplan eindigt na 22 december 2006 en voor 22 december 2009, kunnen gedeputeerde staten die termijn tot die laatste datum verlengen.

Artikel 5:4

Deze verordening treedt in werking met ingang van de dag na de dag van uitgifte van het laatste Provinciaal Blad waarin deze verordening wordt geplaatst en wordt aangehaald als: Verordening waterbeheer waterschap Vallei en Eem.

Arnhem, (*datum*) 2006

Provinciale Staten van Gelderland,

Voorzitter,

Griffier,

Utrecht, 10 april 2006

Provinciale Staten van Utrecht,

Voorzitter,

Griffier,

Toelichting

Aan Provinciale Staten,

Dit voorstel omvat een ontwerpbesluit tot vaststelling van de verordening waterbeheer waterschap Vallei en Eem en de verordening waterbeheer waterschap Rivierenland. De verordeningen geven uitvoering aan de Wet op de waterhuishouding voor het beheersgebied van het waterschap Vallei en Eem en het waterschap Rivierenland.

De Wet op de waterhuishouding kent een tweeledige doelstelling. Ten eerste een integrale planstructuur en ten tweede een regeling van de instrumenten voor het kwantiteitsbeheer van het oppervlaktewater. Ten aanzien van beide doelstellingen hebben zich ontwikkelingen voorgedaan die aanleiding geven om deze nieuwe verordeningen vast te stellen. De thans vigerende verordeningen “waterkwaliteitsbeheer Vallei en Eem 1997” en “waterhuishouding Vallei en Eem 1997” worden bij vaststelling gelijktijdig ingetrokken.

Het vaststellen van de nieuwe verordeningen maakt onderdeel uit van een interprovinciale operatie om acht verordeningen samen te voegen tot vijf verordeningen. Het betreft de verordeningen waterhuishouding Gelderland, Rijn en IJssel, Veluwe en Vallei en Eem en de verordeningen waterkwaliteitsbeheer Rivierenland, Rijn en IJssel, Veluwe en Vallei en Eem. De aanpassingsoperatie is in gang gezet door provincie Gelderland omdat de huidige verordeningen verouderd zijn.

De verordeningen zijn in lijn met de recente wijzigingen van de Wet op de Waterhuishouding en Wet verontreiniging oppervlaktewateren en het nationaal en Europees beleid. Bovendien is in de verordeningen naar aanleiding van de IPO-Unie notitie (“Afstemming van taken in het regionale waterbeheer” van april 2005) een artikel opgenomen over de jaarlijkse rapportage van het waterschap aan Gedeputeerde Staten over de voortgang van de uitvoering van het beheersplan.

De belangrijkste onderwerpen van de verordeningen zijn:

- Procedure (voorbereiding) beheersplan
- Verplichting opname GGOR in het beheersplan
- Voortgangsrapportage beheersplan
- Procedure peilbesluiten

Terinzagelegging; zienswijzen

De stukken hebben ter inzage gelegen van 11 november 2005 tot 23 december 2005. Naar aanleiding hiervan zijn 9 zienswijzen ingediend. Van belang voor de provincie Utrecht waren de twee zienswijzen van het waterschap Vallei en Eem en het waterschap Rivierenland, beide waterschappen gaven aan in te stemmen met de ontwerpverordeningen en dat de ontwerpverordeningen geen aanleiding gaven tot het maken van op- of aanmerkingen. Bijlage 2 van dit statenvoorstel, de nota van beantwoording bevat een samenvatting van die zienswijzen alsmede het commentaar daarop. Er is een beperkt aantal wijzigingen aangebracht in de tekst van de verordening, de toelichting en de kaarten (correctie van onzorgvuldigheden).

Wettelijke grondslag

Wet op de Waterhuishouding, Wet verontreiniging oppervlaktewateren, Europese Kaderrichtlijn Water en Provinciewet.

Beoogd effect

Verordeningen aangepast aan nationale en Europese regelgeving.

Argumenten

- Twee wijzigingen van de Wet op de waterhuishouding, onder andere in verband met nieuw nationaal en Europees beleid (Kaderrichtlijn water), moeten in de verordeningen verwerkt worden.
- Wijziging van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren heeft meegebracht dat de verordeningen waterkwaliteit(sbeheer) kunnen vervallen. Een enkele bepaling ten aanzien van waterkwaliteit die resteert, is overgeheveld naar de ontwerpverordeningen.
- Het Nationaal Bestuursakkoord Water eist ten aanzien van de GGOR dat de provincies een beleidskader voor de waterschappen vaststellen. In deze verordeningen is bepaald dat het waterschap verplicht is GGOR op te nemen in het beheersplan.
- In de verordeningen is naar aanleiding van de IPO-Unie notitie (“Afstemming van taken in het regionale waterbeheer” april 2005) een artikel opgenomen over de jaarlijkse rapportage van het waterschap aan gedeputeerde staten over de voortgang van de uitvoering van het beheersplan.
- De verordeningen anticiperen op het voorontwerp Waterwet (verwachte inwerkingtreding is 1 januari 2009). De huidige verordeningen zijn verouderd, het wachten op inwerkingtreding duurt te lang.
- In de inspraakreacties van het waterschap Vallei en Eem en het waterschap Rivierenland wordt aangegeven dat de ontwerpverordeningen geen aanleiding geven tot het maken van op- of aanmerkingen.

Europa

De verordeningen zijn in lijn met de Europese Kaderrichtlijn Water.

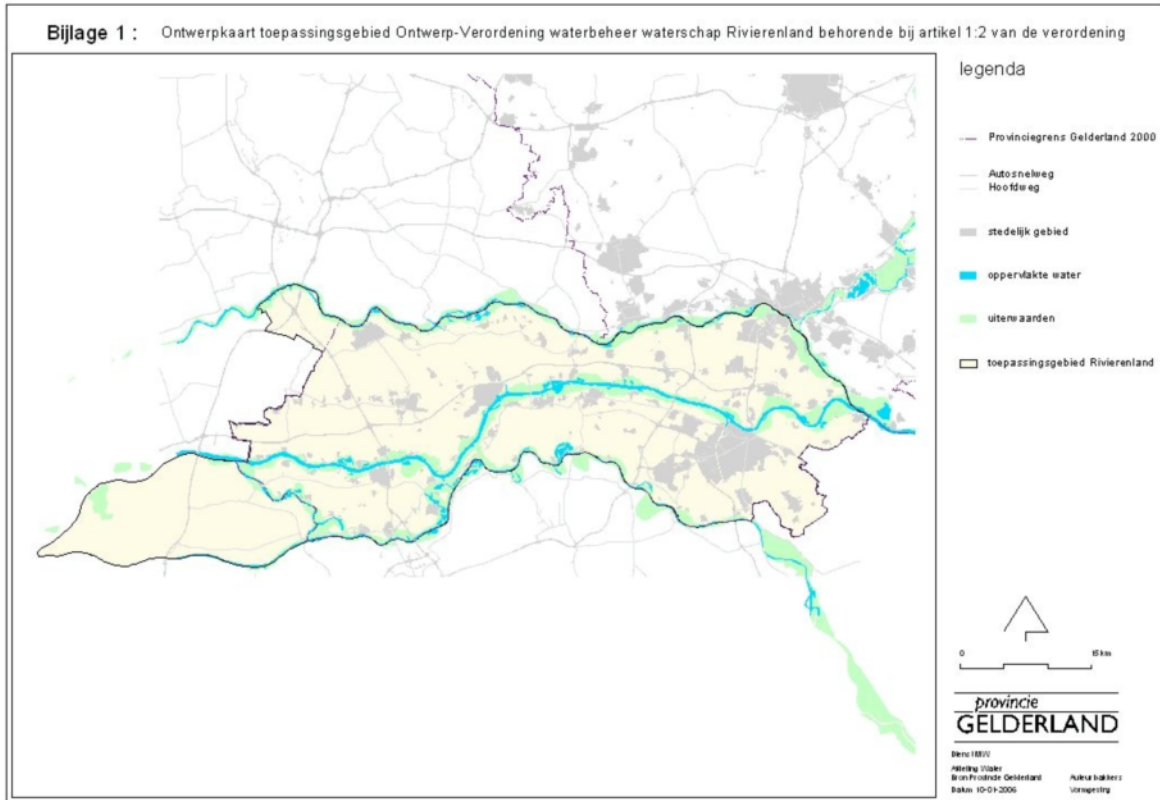
Wij stellen u voor de verordeningen mede vast te stellen overeenkomstig bijgevoegd ontwerp-besluit.

Gedeputeerde staten,

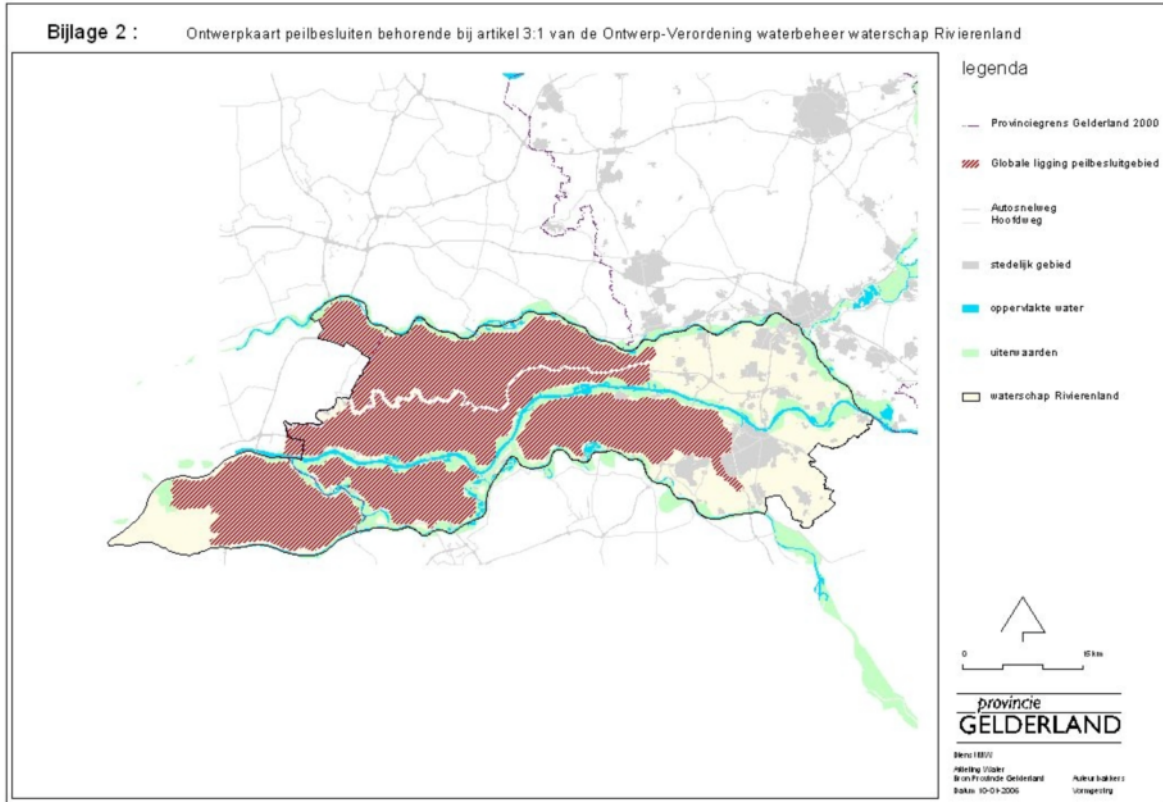
voorzitter, Mr B. Staal

secretaris, Drs. H.H. Sietsma

Bijlage 1

Bijlage 2

Bijlage 3

Ontwerp-toelichting Verordening waterbeheer waterschap Rivierenland

Algemeen deel

Aanleiding

De onderhavige verordening geeft uitvoering aan de Wet op de waterhuishouding voor het beheersgebied van het waterschap Rivierenland. De Wet op de waterhuishouding kent een tweeledige doelstelling. Ten eerste een integrale planstructuur en ten tweede een regeling van de instrumenten voor het kwantiteitsbeheer van het oppervlaktewater. Ten aanzien van beide doelstellingen hebben zich ontwikkelingen voorgedaan die aanleiding geven om deze nieuwe verordening vast te stellen. De verhoudingen tussen de waterschappen en de provincies zijn de afgelopen jaren gewijzigd. Bij de voortgaande schaalvergroting is de nadruk, meer dan voorheen, op complementair bestuur komen te liggen. De mogelijkheden voor het uitoefenen van toezicht worden zeer terughoudend toegepast. Hierover zijn afspraken gemaakt in de notitie "Afstemming van taken in het regionale waterbeheer" die in april 2005 door het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Unie van Waterschappen is vastgesteld en die is aangeboden aan de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat (hierna: IPO-Unie notitie). Belangrijke lijnen daarin zijn duidelijkheid over de eigen taken van provincie en waterschap, betere afstemming van verantwoordelijkheden en taken en meer transparantie in het gebruik maken van deze verantwoordelijkheden. Kern van de voorstellen is dat de provincies en de waterschappen werken in een beleidscyclus water, waarin de taken van de provincie als algemene democratie en het waterschap als functionele democratie op elkaar aansluiten. De IPO-Unie notitie geeft aanleiding om als complement op de wettelijke planstructuur in deze verordening een artikel op te nemen over de jaarlijkse rapportage van het waterschap aan gedeputeerde staten over de voortgang van de uitvoering van het beheersplan.

Het vaststellen van de nieuwe verordening maakt onderdeel uit van de operatie om acht verordeningen samen te voegen tot vijf verordeningen. Het betreft de verordeningen waterhuishouding Gelderland, Rijn en IJssel, Veluwe en Vallei en Eem en de verordeningen waterkwaliteit(sbeheer) Rivierenland, Rijn en IJssel, Veluwe en Vallei en Eem. De aanpassingsoperatie is in gang gezet omdat de huidige verordeningen verouderd zijn.

Twee wijzigingen van de Wet op de waterhuishouding (zie hieronder voor het overzicht), onder andere in verband met nieuw nationaal en Europees beleid (Kaderrichtlijn water), moeten in de verordeningen verwerkt worden. Daarnaast heeft een wijziging van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren meegebracht dat de verordeningen waterkwaliteit(sbeheer) vrijwel geheel kunnen vervallen. De regeling van de waterkwaliteit, voorzover nog nodig, zal in de desbetreffende verordeningen waterbeheer worden opgenomen.

Een andere reden om de verordeningen aan te passen is om de uitvoering van het beleid uit de waterhuishoudingsplannen, maar ook uit het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) goed te kunnen laten plaatsvinden. Dit betreft vooral de onderwerpen voortgangsrapportage en Gewenste Grondwater- en Oppervlaktewater Regime (GGOR).

Overzicht wetswijzigingen:

- Wet van 30 januari 2002, houdende wijziging van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren in verband met de zuivering van stedelijk afvalwater en toekenning bevoegdheid aan waterschapsbesturen tot vergunningverlening (Staatsblad 2002, nr. 102).
- Wet van 23 februari 2004, houdende wijziging van enige bepalingen van de Wet op de waterhuishouding ten behoeve van de introductie van algemene regels in het kader van het waterkwantiteitsbeheer en enkele andere onderwerpen (Staatsblad 2004, nr. 191).
- Implementatiewet EG-kaderrichtlijn water (Staatsblad 2005, nr. 303).

Verder vormt het voorontwerp van de Waterwet (juli 2005) een bron van inspiratie bij het vormgeven van de nieuwe verordeningen.

Reden om de verordeningen aan te passen, vooruitlopend op de Waterwet, is dat deze wet waarschijnlijk met ingang van 1 januari 2009 in werking treedt. De gebruikelijke systematiek is dat daarna de lagere regelgeving, zoals de provinciale verordeningen, wordt aangepast. Het is nu nog niet te overzien binnen welke termijn dat zal plaatsvinden. De huidige verordeningen zijn te verouderd om daar op te wachten. Daarnaast hechten de provincies er aan dat onderwerpen zoals voortgangsrapportages, GGOR en peilbesluiten worden geregeld in de verordening, zodat er voldoende handvatten zijn voor de provincies en de waterschappen om hun taken uit te voeren. Tot slot is het niet echt noodzakelijk om op de Waterwet te wachten. Diverse onderwerpen zoals de taken en verantwoordelijkheden op het terrein van de voortgangsrapportage en het GGOR worden al geregeld in de IPO-Unie notitie respectievelijk het NBW. Daarbij komt dat de concepttekst van de Waterwet inmiddels in voldoende mate bekend is dat, voorzover nodig, op verantwoorde wijze op deze wet kan worden geanticipeerd.

Uitgangspunten bij het opstellen

Bij het opstellen van deze verordening gold als uitgangspunt dat terughoudend wordt omgegaan met het vastleggen in regelgeving. Alleen daar waar regulering gewenst is, dient die in de verordening te worden opgenomen. Zo ontbreken bepalingen die in feite een bekrachtiging vormen van in de dagelijkse praktijk ontstane handelwijzen, zoals de instelling van een voorbereidingsgroep voor de planvorming. Ook stond voorop dat hetgeen in andere wet- of regelgeving is vastgelegd niet ook in de verordening wordt opgenomen (tenzij de leesbaarheid van de verordening hierdoor wordt aangetast). Verder zijn de bepalingen zo beknopt mogelijk geformuleerd. Zonodig wordt in de artikelsgewijze toelichting nader ingegaan op de materie.

De Europese en nationale ontwikkelingen in het waterbeleid en de waterregelgeving van dit moment zijn zodanig dat, ook na vaststelling van deze verordening, op afzienbare termijn nieuwe wijzigingen noodzakelijk zijn. Deze verordening is dan ook modulair opgezet. Nieuwe onderdelen kunnen in een later stadium eenvoudig worden ingevoegd.

Deze verordening is een specifieke verordening voor het waterschap Rivierenland. Zij geldt niet voor het gehele beheersgebied van het waterschap. De provincie Zuid-Holland heeft ervoor gekozen om een provinciale verordening waterbeheer op te stellen die alleen voor het Zuid-Hollandse deel van het waterschap Rivierenland geldt. In artikel 1:2 is aangegeven waar de verordening toepassing heeft, namelijk het Gelderse, Brabantse en Utrechtse deel van het waterschap. De verordening geeft regels over het beheersplan, het peilbesluit en de waterkwaliteit.

Daarnaast is gelijktijdig met de Verordening waterbeheer voor het waterschap Rivierenland de Verordening waterbeheer Gelderland vastgesteld. Dit is een algemene verordening voor het grondgebied van de provincie Gelderland. Zij bevat regels over de voorbereiding en vaststelling en uitwerking van het waterhuishoudingsplan. Voor Noord-Brabant en Utrecht zijn deze vastgelegd in de Verordening waterhuishouding Noord-Brabant 2005 en de Verordening waterhuishouding provincie Utrecht 1992.

Hoofdlijnen

Vorbereiding beheersplan

De Wet op de waterhuishouding (artikelen 8, eerste lid, sub c, en 9, vierde lid) stelt inspraak open voor in het beheersgebied woonachtige personen en in het beheersgebied belanghebbende natuurlijke en rechtspersonen, op de wijze zoals voorzien in de provinciale inspraakverordening. De inspreker behoeft om te mogen inspreken dus niet rechtstreeks door het beleidsvoornemen in zijn belang te worden getroffen. Gebruikmaking van de de kring van inspraakgerechtigden zoals geformuleerd in de Wet op de waterhuishouding (inwoners en in het beheersgebied een belang hebbende) heeft echter

praktische bezwaren. De tekst is te ingewikkeld voor het publiek om op eenvoudige wijze te kunnen bepalen of men al dan niet inspraakgerechtigd is.

Om tegemoet te komen aan zowel de Wet op de waterhuishouding als de hierboven genoemde praktische bezwaren, is ervoor gekozen inspraak open te stellen voor een ieder.

Beheersplan

Het beheersplan bevat, op de schaal van het waterschap, een uitwerking van de hoofdlijnen van het in het waterhuishoudingsplan neergelegde waterhuishoudkundig beleid. Dat betekent onder meer dat wordt ingegaan op de toestand van het watersysteem, de waterkwantiteits- en kwaliteitsdoelstellingen, de maatregelen en de geraamde kosten. Ook zal het beheersplan in moeten gaan op het gewenste grond- en oppervlaktewaterregime (GGOR), een nieuwe regeling in het beheersplan. De uitwerking van het GGOR vindt plaats via de lijn waterhuishoudingsplan/beheersplan. Hiermee wordt bereikt dat het GGOR door middel van de planstructuur doorwerkt in de toepassing van het wettelijke instrumentarium voor het kwantitatieve en het kwalitatieve oppervlaktewaterbeheer via de formule "rekening houden met". Conform de afspraken in het NBW stelt de provincie in het waterhuishoudingsplan het kader voor het GGOR en coördineert en bewaakt de provincie de procesgang. Het waterschap stelt het GGOR vast en neemt deze op in het waterbeheersplan. Hierbij houdt het waterschap rekening met het kader aangegeven in het waterhuishoudingsplan. Zonodig wordt het beheersplan tussentijds aangepast. Aanleiding hiertoe kan bijvoorbeeld zowel de herziening van het waterhuishoudingsplan als de uitkomsten van de door het waterschap uitgevoerde jaarlijkse rapportage zijn.

Inhoud GGOR

Het GGOR is een instrument om de gewenste grond- en oppervlaktewatersituatie vast te leggen, gekoppeld aan de toegekende functies (natuur, landbouw en bebouwd gebied). Functies bepalen in belangrijke mate het grond- en oppervlaktewaterregime ter plaatse. Via het water oefenen functies ook invloed uit op elkaar. Op grond van het provinciaal beleid en vanuit de functies voor het waterbeheer kan voor een gebied het GGOR worden bepaald. Het waterbeheer zal vervolgens op het GGOR worden afgestemd. Hiermee hoopt het rijk verdroging en bodemdaling te beperken en invulling te geven aan de wens om van oppervlaktewatergestuurd peilbeheer over te gaan naar grondwatergestuurd peilbeheer.

Daarnaast fungeert het GGOR als een toetsingskader voor ruimtelijke en waterhuishoudkundige ingrepen. Het GGOR zal in het eerste stadium voor het landelijk gebied worden opgesteld.

Het GGOR bestaat onder meer uit een set kaarten (bijvoorbeeld schaal 1:25.000) waarop de te realiseren en te behouden grondwater- en oppervlaktewaterregimes voor de diverse afgewogen functies zijn weergegeven. Bij de vaststelling wordt dan rekening gehouden met de wensen van belanghebbenden. Ook kan het GGOR waterkwaliteits- en morfologische aspecten omvatten. De kaarten gaan vergezeld van tabellen en toelichtingen. Een GGOR bestaat kortom uit een set van kaarten, waarop de hoogste en laagste grondwaterstanden en oppervlaktewaterpeilen per locatie genoemd staan. Het schaalniveau is mede afhankelijk van de relatie die het GGOR legt naar de ruimtelijke ordening.

De waterschappen bereiden het GGOR voor en stellen deze per gebied vast. Het GGOR zal in de praktijk gefaseerd, gebiedsgewijs, worden opgesteld. Uiteindelijk wordt het GGOR opgenomen in het beheersplan van het waterschap, dat vervolgens door de provincie moet worden goedgekeurd. Vaak zal het GGOR vervolgens de basis zijn voor de peilbesluiten die het waterschap neemt.

Bij het vaststellen van een nieuw beheersplan doorloopt het GGOR, als onderdeel van het beheersplan, de procedure die geldt voor de vaststelling van het beheersplan. Dat betekent bijvoorbeeld dat het GGOR, als onderdeel van het beheersplan, een (het waterschap) zelfbindende werking heeft, maar derden niet bindt.

Bij het voorbereiden van het GGOR kunnen tegenstrijdigheden aan het licht komen tussen het provinciale omgevingsbeleid en de mogelijkheden van het watersysteem. In dat geval zullen Provinciale Staten een besluit moeten nemen of deze tegenstrijdigheden worden weggenomen door

bijstelling van bijvoorbeeld het provinciaal ruimtelijk, het waterhuishoudkundig of het natuurbeleid voor een bepaald gebied.

Voortgangsrapportage

Artikel 2:5 regelt de jaarlijkse voortgangsrapportage van het waterschap. Dit artikel ziet op de voortgang van de uitvoering van het geldende beheersplan, de mate waarin de gestelde doelen van het beheersplan worden bereikt, de redenen van eventuele afwijkingen en de voorgestelde maatregelen. Het gaat bij de voortgangsrapportage om de prestaties en niet om de effecten (effecten worden geregeld in de watersysteemrapportages). Overigens is het rapporteren over de voortgang niet nieuw. Artikel 58 van de Waterschapswet regelt nu ook al de informatievoorziening van het waterschapsbestuur aan het provinciaal bestuur. Het opnemen van een rapportageverplichting is in overeenstemming met de landelijke afspraken die gemaakt zijn in de IPO-Unie notitie. Tot slot is in het voorontwerp van de Waterwet de bepaling opgenomen dat met het oog op een samenhangend en doelmatig regionaal waterbeheer bij provinciale verordening regels kunnen worden gesteld omtrent de door besturen van waterschappen te verstrekken informatie.

Peilbesluiten

Artikel 16 van de Wet op de waterhuishouding geeft aan dat in daartoe (bij provinciale verordening) aan te wijzen gevallen een waterschap verplicht is peilbesluiten vast te stellen. Hierbij zij opgemerkt dat dit alleen betrekking heeft op regionale wateren waarvoor het waterschap conform het waterschapsreglement beheerder is. Voor rijkswateren waar het rijk beheerder is, is deze verordening en de verplichting tot het vaststellen van peilbesluiten niet van toepassing. De verplichting tot het vaststellen van peilbesluiten is in deze verordening alleen opgelegd voor die gebieden waar het waterschap onder normale omstandigheden de wateraanvoer en waterafvoer kan beheersen. De kaart bij de verordening geeft aan voor welke gebieden een peilbesluit moet worden opgesteld. Deze kaart kent een globale begrenzing. De exacte begrenzing zal door het waterschap bij de vaststelling van het peilbesluit worden bepaald. Voor de gebieden waar geen peilbesluiten zijn voorgeschreven, zal het waterschap streefpeilen kunnen hanteren.

Een peilbesluit geeft aan de ingezetenen van het waterschap die verschillende belangen hebben (zoals droge voeten, natuur, landbouw, voorkomen zetting, droge kruipruimte) aan welk peil gehandhaafd zal worden en biedt (rechts)zekerheid. Immers een ingezetene weet dan waar hij of zij het gebruik op kan instellen. Het aspect waterkwaliteit is medebepalend voor het peilbeheer. Bij de vaststelling van een peilbesluit moet rekening worden gehouden met het beheersplan.

Voor wat betreft de inhoud van peilbesluiten is gezocht naar een systeem dat voldoet aan de rechtszekerheid van de burger aan de ene kant en de flexibiliteit van het waterschap aan de andere kant. In verband met de wisselvalligheid van weersomstandigheden (nat of droog) hebben waterschappen behoefte aan een flexibel peilbeheer. Om dit flexibele peilbeheer vorm te geven zal in de peilbesluiten worden opgenomen welke waterstanden worden nagestreefd of binnen welke bandbreedte de waterstanden kunnen variëren. In het peilbesluit wordt zonodig aangegeven welke peilen of bandbreedten in bepaalde delen van het jaar worden aangehouden. Het waterschap heeft de inspanningsverplichting om de in het peilbesluit aangegeven waterstanden te handhaven. Ten behoeve van een zorgvuldige belangenafweging van het te voeren flexibele peilbeheer is adequaat onderzoek naar de gevolgen van de in te stellen peilen noodzakelijk. Een en ander dient in de toelichting op het peilbesluit te worden verwoord. Flexibeler peilbeheer stelt hogere eisen aan het onderzoek zodat voldoende inzicht wordt gegeven in de stuurstrategie en de gevolgen van voorgenomen peilveranderingen voor de desbetreffende belangen en functies. Een heldere en controleerbare stuurstrategie in het peilbesluit is hierbij van groot belang. Het GGOR zal hier in de toekomst een goede basis voor bieden.

In deze verordening is niet voorzien in een bevoegdheid van het dagelijks bestuur van het waterschap om op aanvraag ontheffing van een vastgesteld peilbesluit te verlenen (peilafwijking). In de keur van

het waterschap is geregeld dat het dagelijks bestuur van het waterschap bevoegd is onder voorwaarden, al dan niet in bepaalde situaties, ontheffing van het peilbesluit te verlenen.

Artikelsgewijze toelichting

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

Artikel 1:1

De omschrijving van watersysteem sluit aan bij het voorontwerp van de Waterwet. In deze omschrijving komen de begrippen oppervlaktewaterlichaam en grondwaterlichaam voor. Onder oppervlaktewaterlichaam wordt verstaan een samenhangend geheel van oppervlaktewater, waterbodem en oevers, met de bijbehorende flora en fauna. Onder grondwaterlichaam wordt een samenhangende grondwatermassa verstaan. Deze begrippen komen verder niet in de tekst van de verordening voor.

Artikel 1:2

Zie het algemeen gedeelte van deze toelichting, onder het kopje 'Uitgangspunten bij het opstellen'.

Paragraaf 2 Het beheersplan

Artikel 2:1

De verordening noemt de elementen die het beheersplan ten minste moet bevatten. Onontbeerlijke randvoorwaarden voor de taakuitoefening door het waterschap, zoals beschreven in de bepalingen over dimensioneringsgrondslagen, worden niet expliciet vermeld. Overigens werden in het verleden ook het beheer in buitengewone omstandigheden opgenomen als element dat het waterbeheersplan zou moeten bevatten. Dit is niet meer nodig in verband met een wijziging van de Waterstaatswet 1900 per 1 september 2002. In artikel 69 van deze wet is voortaan de verplichting voor beheerders opgenomen om een calamiteitenplan op te stellen. Dit plan is gelijk te stellen aan het beheer in buitengewone omstandigheden.

Het waterschap werkt in het beheersplan de condities en de concrete maatregelen (maatregelen, planning en kosten) uit van de door de provincie in het waterhuishoudingsplan gestelde strategische doelen en gekwantificeerde opgaven. Onder condities worden de voorwaarden verstaan die moeten worden vervuld om de strategische doelen te kunnen behalen. De condities maken vooral de noodzakelijke samenwerkingsverbanden inzichtelijk en de risico's die aan het behalen van de doelstellingen in de weg kunnen staan.

Het eerste lid, onderdeel c, heeft betrekking op de eigen beleidsdoelstellingen die het waterschap op grond van zijn beleidsvrije ruimte kan formuleren.

Het eerste lid, onderdeel f, geeft aan dat het beheersplan een meetplan bevat. Dit meetplan dient in ieder geval duidelijk te maken hoe door middel van hydrologische metingen en bemonsteringen wordt getoetst in hoeverre de beleidsdoelen in het veld worden gerealiseerd.

Het eerste lid, onderdeel g, geeft aan dat er een omschrijving van het beleid over streefpeilen wordt opgenomen. Hierin wordt onder andere aangegeven hoe de streefpeilen worden bepaald en de strategie over hoe de streefpeilen worden gerealiseerd.

Op grond van het tweede lid, onderdeel a, wordt het beheersplan vergezeld van een toelichting waarin de aan het plan ten grondslag liggende afwegingen en uitkomsten van verrichte onderzoeken zijn opgenomen. Een belangrijk onderwerp hierbij is het onderwerp GGOR. De afwegingen dienen in ieder geval de motivering voor het gekozen GGOR te bevatten.

Het tweede lid, onderdeel b, heeft betrekking op de strategische doelstellingen in het waterhuishoudingsplan.

Artikel 2:2

Overeenkomstig artikel 9, vierde lid, van de Wet op de waterhuishouding zijn voorschriften gegeven voor de voorbereiding van het beheersplan. Het betrekken van gemeenten bij de voorbereiding is van belang om te bereiken dat de planvorming op het gebied van de waterhuishouding goed wordt afgestemd op het gemeentelijke beleid. Het watersysteem is immers een belangrijke factor bij het

duurzaam inrichten van het landelijk en stedelijk gebied. Het belang van gemeenten is daarbij evident. Uiteraard dient het waterbeheersplan ook goed te zijn afgestemd op de beheersplannen van de aangrenzende beheerders.

Artikel 2:4

Een rapportage over het bij de voorbereiding van het plan gevoerde overleg, de ingediende zienswijzen en de beschouwingen van het waterschap daarover, maakt geen deel uit van het beheersplan of de toelichting daarop. Van het waterschap wordt verwacht dat het zo'n rapportage meestuurt indien het waterschap het beheersplan ter goedkeuring aan gedeputeerde staten aanbiedt.

Paragraaf 3 Het peilbesluit

Artikel 3:1

Het eerste lid van artikel 3:1 betreft de zogenaamde verplichte peilbesluiten. Op grond van artikel 3:4, eerste lid, is er een relatie met de goedkeuring die via artikel 148 van de Waterschapswet weer terugkomt in het reglement van het waterschap. De toetsing door gedeputeerde staten bij de goedkeuring richt zich onder meer op de gevolgde procedure, de in beschouwing genomen aspecten en de afweging van belangen. Tegen het goedkeuringsbesluit staat vervolgens beroep open bij de Sector Bestuursrecht van de Rechtbank.

Voor de niet verplichte peilbesluiten, die niet zijn onderworpen aan de goedkeuring door gedeputeerde staten, geldt dat daartegen administratief beroep openstaat bij gedeputeerde staten (artikel 153, eerste lid, van de Waterschapswet). Daarbij moet zowel worden geoordeeld over de rechtmatigheid als over de doelmatigheid.

Zie ook het algemeen gedeelte van deze toelichting.

Artikel 3:4

Hoewel een rapportage over het bij de voorbereiding van een peilbesluit gevoerde overleg, de ingediende zienswijzen, alsmede de beschouwingen van het waterschap daarover, geen deel uitmaakt van het peilbesluit of de toelichting daarop, dient het waterschap zo'n ten behoeve van de beoordeling door gedeputeerde staten de rapportage mee te sturen indien het waterschap het peilbesluit ter goedkeuring aan gedeputeerde staten aanbiedt.

Artikel 3:5

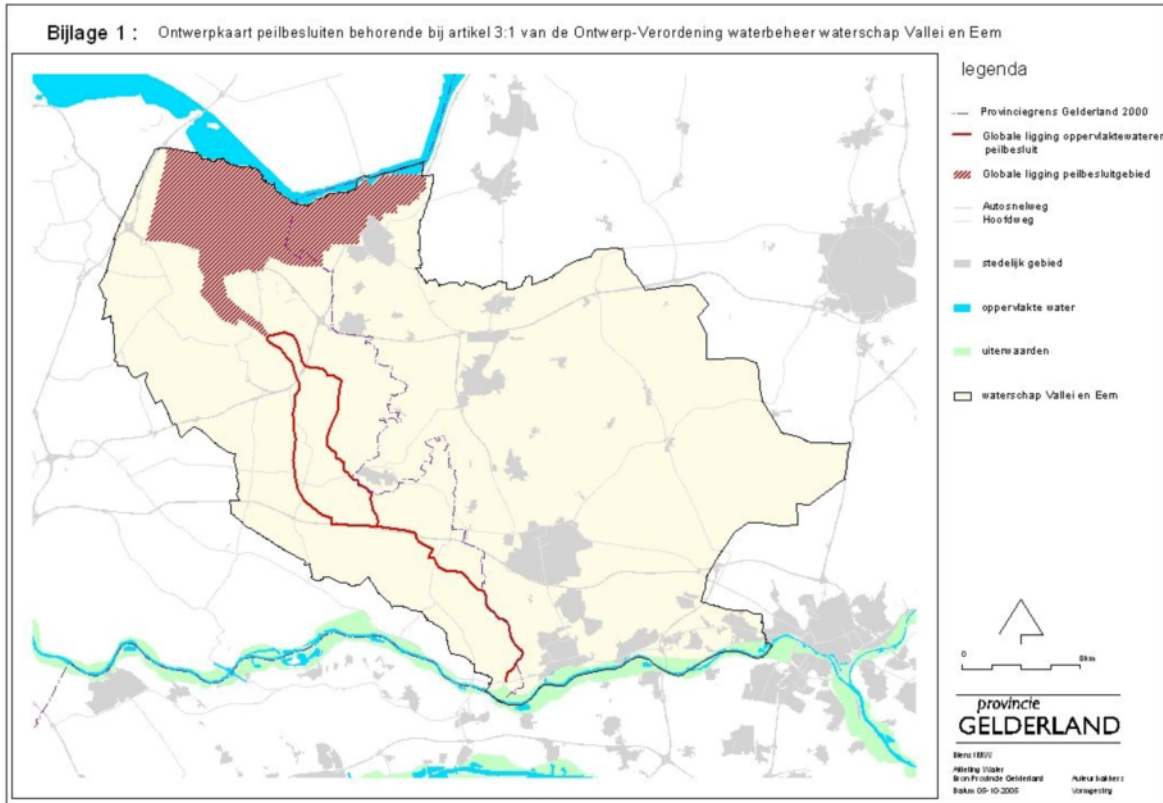
Wat betreft de termijn dat een peilbesluit dient te worden herzien wordt uitgegaan van een termijn van tien jaren. Deze termijn is het meest gebruikelijk in de provinciale verordeningen. Peilbesluiten zijn niet heel dynamisch maar zij zijn wel periodiek aan onderhoud toe in verband met de actualiteit. Bij een peilbesluit dat tien jaren geldt, dient een eenmalig verlengingsbesluit voor vier jaren wel tot de uitzondering te behoren. Overigens gaat de herzieningstermijn pas lopen nadat het peilbesluit is goedgekeurd.

Paragraaf 4 Waterkwaliteit

Artikel 4:1

Dit artikel is gebaseerd op artikel 5 van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren, dat tevens aangeeft dat bij de samenwerking rekening wordt gehouden met de mogelijkheid tot inschakeling van het Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling (RIZA).

Bijlage 4

Bijlage 5

Ontwerp-Toelichting Verordening waterbeheer waterschap Vallei en Eem

Algemeen deel

Aanleiding

De onderhavige verordening geeft uitvoering aan de Wet op de waterhuishouding voor het beheersgebied van het waterschap Vallei en Eem. De Wet op de waterhuishouding kent een tweeledige doelstelling. Ten eerste een integrale planstructuur en ten tweede een regeling van de instrumenten voor het kwantiteitsbeheer van het oppervlaktewater. Ten aanzien van beide doelstellingen hebben zich ontwikkelingen voorgedaan die aanleiding geven om deze nieuwe verordening vast te stellen.

De verhoudingen tussen de waterschappen en de provincies zijn de afgelopen jaren gewijzigd. Bij de voortgaande schaalvergroting is de nadruk, meer dan voorheen, op complementair bestuur komen te liggen. De mogelijkheden voor het uitoefenen van toezicht worden zeer terughoudend toegepast. Hierover zijn afspraken gemaakt in de notitie "Afstemming van taken in het regionale waterbeheer" die in april 2005 door het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Unie van Waterschappen is vastgesteld en die is aangeboden aan de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat (hierna: IPO-Unie notitie). Belangrijke lijnen daarin zijn duidelijkheid over de eigen taken van provincie en waterschap, betere afstemming van verantwoordelijkheden en taken en meer transparantie in het gebruik maken van deze verantwoordelijkheden. Kern van de voorstellen is dat de provincies en de waterschappen werken in een beleidscyclus water, waarin de taken van de provincie als algemene democratie en het waterschap als functionele democratie op elkaar aansluiten. De IPO-Unie notitie geeft aanleiding om als complement op de wettelijke planstructuur in deze verordening een artikel op te nemen over de jaarlijkse rapportage van het waterschap aan gedeputeerde staten over de voortgang van de uitvoering van het beheersplan.

Het vaststellen van de nieuwe verordening waterbeheer maakt onderdeel uit van de operatie om acht verordeningen samen te voegen tot vijf verordeningen. Het betreft de verordeningen waterhuishouding Gelderland, Rijn en IJssel, Veluwe en Vallei en Eem en de verordeningen waterkwaliteit(sbeheer) Rivierenland, Rijn en IJssel, Veluwe en Vallei en Eem. De aanpassingsoperatie is in gang gezet omdat de huidige verordeningen verouderd zijn. Twee wijzigingen van de Wet op de waterhuishouding (zie hieronder voor het overzicht), onder andere in verband met nieuw nationaal en Europees beleid (Kaderrichtlijn water), moeten in de verordeningen verwerkt worden. Daarnaast heeft een wijziging van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren meegebracht dat de verordeningen waterkwaliteit(sbeheer) vrijwel geheel kunnen vervallen. De regeling van de waterkwaliteit, voorzover nog nodig, zal in de desbetreffende verordeningen waterbeheer worden opgenomen. Een andere reden om de verordeningen aan te passen is om de uitvoering van het beleid uit de waterhuishoudingsplannen, maar ook uit het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) goed te kunnen laten plaatsvinden. Dit betreft vooral de onderwerpen voortgangsrapportage en Gewenste Grondwater- en Oppervlaktewater Regime (GGOR).

Overzicht wetswijzigingen:

- Wet van 30 januari 2002, houdende wijziging van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren in verband met de zuivering van stedelijk afvalwater en toekenning bevoegdheid aan waterschapsbesturen tot vergunningverlening (Staatsblad 2002, nr. 102).
- Wet van 23 februari 2004, houdende wijziging van enige bepalingen van de Wet op de waterhuishouding ten behoeve van de introductie van algemene regels in het kader van het waterkwantiteitsbeheer en enkele andere onderwerpen (Staatsblad 2004, nr. 191).
- Implementatiewet EG-kaderrichtlijn water (Staatsblad 2005, nr. 303).

Verder vormt het voorontwerp van de Waterwet (juli 2005) een bron van inspiratie bij het vormgeven van de nieuwe verordeningen.

Reden om de verordeningen aan te passen, vooruitlopend op de Waterwet, is dat deze wet waarschijnlijk met ingang van 1 januari 2009 in werking treedt. De gebruikelijke systematiek is dat daarna de lagere regelgeving, zoals de provinciale verordeningen, wordt aangepast. Het is nu nog niet te overzien binnen welke termijn dat zal plaatsvinden. De huidige verordeningen zijn te verouderd om daar op te wachten. Daarnaast hechten de provincies er aan dat onderwerpen zoals voortgangsrapportages, GGOR en peilbesluiten worden geregeld in de verordening, zodat er voldoende handvatten zijn voor de provincies en de waterschappen om hun taken uit te voeren. Tot slot is het niet echt noodzakelijk om op de Waterwet te wachten. Diverse onderwerpen zoals de taken en verantwoordelijkheden op het terrein van de voortgangsrapportage en het GGOR worden al geregeld in de IPO-Unie notitie respectievelijk het NBW. Daarbij komt dat de concepttekst van de Waterwet inmiddels in voldoende mate bekend is dat, voorzover nodig, op verantwoorde wijze op deze wet kan worden geanticipeerd.

Uitgangspunten bij het opstellen

Bij het opstellen van deze verordening gold als uitgangspunt dat terughoudend wordt omgegaan met het vastleggen in regelgeving. Alleen daar waar regulering gewenst is, dient die in de verordening te worden opgenomen. Zo ontbreken bepalingen die in feite een bekrachtiging vormen van in de dagelijkse praktijk ontstane handelwijzen, zoals de instelling van een voorbereidingsgroep voor de planvorming. Ook stond voorop dat hetgeen in andere wet- of regelgeving is vastgelegd niet ook in de verordening wordt opgenomen (tenzij de leesbaarheid van de verordening hierdoor wordt aangetast). Verder zijn de bepalingen zo beknopt mogelijk geformuleerd. Zonodig wordt in de artikelsgewijze toelichting nader ingegaan op de materie.

De Europese en nationale ontwikkelingen in het waterbeleid en de waterregelgeving van dit moment zijn zodanig dat, ook na vaststelling van deze verordening, op afzienbare termijn nieuwe wijzigingen noodzakelijk zijn. Deze verordening is dan ook modulair opgezet. Nieuwe onderdelen kunnen in een later stadium eenvoudig worden ingevoegd.

Voor de nieuwe verordening is dezelfde systematiek aangehouden als voorheen. Deze verordening is een specifieke verordening voor het waterschap Vallei en Eem. Zij geldt voor het gehele beheersgebied van het waterschap. Zij geeft regels over het beheersplan, het peilbesluit en de waterkwaliteit.

Daarnaast wordt tegelijkertijd met deze verordening de Verordening waterbeheer Gelderland vastgesteld. Dit is een algemene verordening voor het grondgebied van de provincie Gelderland. Zij bevat regels over de voorbereiding en vaststelling en uitwerking van het waterhuishoudingsplan. De provincie Utrecht kent een soortgelijke systematiek.

Hoofdlijnen

Vorbereiding beheersplan

De Wet op de waterhuishouding (artikelen 8, eerste lid, sub c, en 9, vierde lid) stelt inspraak open voor in het beheersgebied woonachtige personen en in het beheersgebied belanghebbende natuurlijke en rechtspersonen, op de wijze zoals voorzien in de provinciale inspraakverordening. De inspreker behoeft om te mogen inspreken dus niet rechtstreeks door het beleidsvoornemen in zijn belang te worden getroffen. Gebruikmaking van de kring van inspraakgerechtigden zoals geformuleerd in de Wet op de waterhuishouding (inwoners en in het beheersgebied een belang hebbende) heeft echter praktische bezwaren. De tekst is te ingewikkeld voor het publiek om op eenvoudige wijze te kunnen bepalen of men al dan niet inspraakgerechtigd is.

Om tegemoet te komen aan zowel de Wet op de waterhuishouding als de hierboven genoemde praktische bezwaren, is ervoor gekozen inspraak open te stellen voor een ieder.

Beheersplan

Het beheersplan bevat, op de schaal van het waterschap, een uitwerking van de hoofdlijnen van het in het waterhuishoudingsplan neergelegde waterhuishoudkundig beleid. Dat betekent onder meer dat wordt ingegaan op de toestand van het watersysteem, de waterkwantiteits- en kwaliteitsdoelstellingen, de maatregelen en de geraamde kosten. Ook zal het beheersplan in moeten gaan op het gewenste grond- en oppervlaktewaterregime (GGOR), een nieuwe regeling in het beheersplan. De uitwerking van het GGOR vindt plaats via de lijn waterhuishoudingsplan/beheersplan. Hiermee wordt bereikt dat het GGOR door middel van de planstructuur doorwerkt in de toepassing van het wettelijke instrumentarium voor het kwantitatieve en het kwalitatieve oppervlaktewaterbeheer via de formule “rekening houden met”. Conform de afspraken in het NBW stelt de provincie in het waterhuishoudingsplan het kader voor het GGOR en coördineert en bewaakt de provincie de procesgang. Het waterschap stelt het GGOR vast en neemt deze op in het waterbeheersplan. Hierbij houdt het waterschap rekening met het kader aangegeven in het waterhuishoudingsplan. Zonodig wordt het beheersplan tussentijds aangepast. Aanleiding hiertoe kan bijvoorbeeld zowel de herziening van het waterhuishoudingsplan als de uitkomsten van de door het waterschap uitgevoerde jaarlijkse rapportage zijn.

Inhoud GGOR

Het GGOR is een instrument om de gewenste grond- en oppervlaktewatersituatie vast te leggen, gekoppeld aan de toegekende functies (natuur, landbouw en bebouwd gebied). Functies bepalen in belangrijke mate het grond- en oppervlaktewaterregime ter plaatse. Via het water oefenen functies ook invloed uit op elkaar. Op grond van het provinciaal beleid en vanuit de functies voor het waterbeheer kan voor een gebied het GGOR worden bepaald. Het waterbeheer zal vervolgens op het GGOR worden afgestemd. Hiermee hoopt het rijk verdroging en bodemdaling te beperken en invulling te geven aan de wens om van oppervlaktewatergestuurd peilbeheer over te gaan naar grondwatergestuurd peilbeheer.

Daarnaast fungeert het GGOR als een toetsingskader voor ruimtelijke en waterhuishoudkundige ingrepen. Het GGOR zal in het eerste stadium voor het landelijk gebied worden opgesteld.

Het GGOR bestaat onder meer uit een set kaarten (bijvoorbeeld schaal 1:25.000) waarop de te realiseren en te behouden grond- en oppervlaktewaterregimes voor de diverse afgewogen functies zijn weergegeven. Bij de vaststelling wordt dan rekening gehouden met de wensen van belanghebbenden. Ook kan het GGOR waterkwaliteits- en morfologische aspecten omvatten. De kaarten gaan vergezeld van tabellen en toelichtingen. Een GGOR bestaat kortom uit een set van kaarten, waarop de hoogste en laagste grondwaterstanden en oppervlaktewaterpeilen per locatie genoemd staan. Het schaalniveau is mede afhankelijk van de relatie die het GGOR legt naar de ruimtelijke ordening.

De waterschappen bereiden het GGOR voor en stellen deze per gebied vast. Het GGOR zal in de praktijk gefaseerd, gebiedsgewijs, worden opgesteld. Uiteindelijk wordt het GGOR opgenomen in het beheersplan van het waterschap, dat vervolgens door de provincie moet worden goedgekeurd. Vaak zal het GGOR vervolgens de basis zijn voor de peilbesluiten die het waterschap neemt.

Bij het vaststellen van een nieuw beheersplan doorloopt het GGOR, als onderdeel van het beheersplan, de procedure die geldt voor de vaststelling van het beheersplan. Dat betekent bijvoorbeeld dat het GGOR, als onderdeel van het beheersplan, een (het waterschap) zelfbindende werking heeft, maar derden niet bindt.

Bij het voorbereiden van het GGOR kunnen tegenstrijdigheden aan het licht komen tussen het provinciale omgevingsbeleid en de mogelijkheden van het watersysteem. In dat geval zullen Provinciale Staten een besluit moeten nemen of deze tegenstrijdigheden worden weggenomen door bijstelling van bijvoorbeeld het provinciaal ruimtelijk, het waterhuishoudkundig of natuurbeleid voor een bepaald gebied.

Voortgangsrapportage

Artikel 2:5 regelt de jaarlijkse voortgangsrapportage van het waterschap. Dit artikel ziet op de voortgang van de uitvoering van het geldende beheersplan, de mate waarin de gestelde doelen van het beheersplan worden bereikt, de redenen van eventuele afwijkingen en de voorgestelde maatregelen. Het gaat bij de voortgangsrapportage om de prestaties en niet om de effecten (effecten worden geregeld in de watersysteemrapportages). Overigens is het rapporteren over de voortgang niet nieuw. Artikel 58 van de Waterschapswet regelt nu ook al de informatievoorziening van het waterschapsbestuur aan het provinciaal bestuur. Het opnemen van een rapportageverplichting is in overeenstemming met de landelijke afspraken die gemaakt zijn in de IPO-Unie notitie. Tot slot is in het voorontwerp van de Waterwet (juli 2005) de bepaling opgenomen, dat met het oog op een samenhangend en doelmatig regionaal waterbeheer bij provinciale verordening regels kunnen worden gesteld omtrent de door besturen van waterschappen te verstrekken informatie.

Peilbesluiten

Artikel 16 van de Wet op de waterhuishouding geeft aan dat in daartoe (bij provinciale verordening) aan te wijzen gevallen een waterschap verplicht is peilbesluiten vast te stellen. Hierbij zij opgemerkt dat dit alleen betrekking heeft op regionale wateren waarvoor het waterschap conform het waterschapsreglement beheerder is. Voor rijkswateren waar het rijk beheerder is, is deze verordening en de verplichting tot het vaststellen van peilbesluiten niet van toepassing. De verplichting tot het vaststellen van peilbesluiten is in deze verordening alleen opgelegd voor die gebieden waar het waterschap onder normale omstandigheden de wateraanvoer en waterafvoer kan beheersen. De kaart bij de verordening geeft aan voor welke gebieden een peilbesluit moet worden opgesteld. Deze kaart kent een globale begrenzing. De exacte begrenzing zal door het waterschap bij de vaststelling van het peilbesluit worden bepaald. Voor de gebieden waar geen peilbesluiten zijn voorgeschreven, zal het waterschap streefpeilen kunnen hanteren.

Een peilbesluit geeft aan de ingezetenen van het waterschap die verschillende belangen hebben (zoals droge voeten, natuur, landbouw, voorkomen zetting, droge kruipruimte) aan welk peil gehandhaafd zal worden en biedt (rechts)zekerheid. Immers een ingezetene weet dan waar hij of zij het gebruik op kan instellen. Het aspect waterkwaliteit is medebepalend voor het peilbeheer. Bij de vaststelling van een peilbesluit moet rekening worden gehouden met het beheersplan.

Voor wat betreft de inhoud van peilbesluiten is gezocht naar een systeem dat voldoet aan de rechtszekerheid van de burger aan de ene kant en de flexibiliteit van het waterschap aan de andere kant. In verband met de wisselvalligheid van weersomstandigheden (nat of droog) hebben waterschappen behoefte aan een flexibel peilbeheer. Om dit flexibele peilbeheer vorm te geven zal in de peilbesluiten worden opgenomen welke waterstanden worden nagestreefd of binnen welke bandbreedte de waterstanden kunnen variëren. In het peilbesluit wordt zonodig aangegeven welke peilen of bandbreedten in bepaalde delen van het jaar worden aangehouden. Het waterschap heeft de inspanningsverplichting om de in het peilbesluit aangegeven waterstanden te handhaven. Ten behoeve van een zorgvuldige belangenafweging van het te voeren flexibele peilbeheer is adequaat onderzoek naar de gevolgen van de in te stellen peilen noodzakelijk. Een en ander dient in de toelichting op het peilbesluit te worden verwoord. Flexibeler peilbeheer stelt hogere eisen aan het onderzoek zodat voldoende inzicht wordt gegeven in de stuurstrategie en de gevolgen van voorgenomen peilveranderingen voor de desbetreffende belangen en functies. Een heldere en controleerbare stuurstrategie in het peilbesluit is hierbij van groot belang. Het GGOR zal hier in de toekomst een goede basis voor bieden.

In deze verordening is niet voorzien in een bevoegdheid van het dagelijks bestuur van het waterschap om op aanvraag ontheffing van een vastgesteld peilbesluit te verlenen (peilafwijking). In de keur van het waterschap is geregeld dat het dagelijks bestuur van het waterschap bevoegd is onder voorwaarden, al dan niet in bepaalde situaties, ontheffing van het peilbesluit te verlenen.

Artikelsgewijze toelichting

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

Artikel 1:1

De omschrijving van watersysteem sluit aan bij het voorontwerp van de Waterwet. In deze omschrijving komen de begrippen oppervlaktewaterlichaam en grondwaterlichaam voor. Onder oppervlaktewaterlichaam wordt verstaan een samenhangend geheel van oppervlaktewater, waterbodem en oevers, met de bijbehorende flora en fauna. Onder grondwaterlichaam wordt een samenhangende grondwatermassa verstaan. Deze begrippen komen verder niet in de tekst van de verordening voor.

Paragraaf 2 Het beheersplan

Artikel 2:1

De verordening noemt de elementen die het beheersplan ten minste moet bevatten. Onontbeerlijke randvoorwaarden voor de taakuitoefening door het waterschap, zoals beschreven in de bepalingen over dimensioneringsgrondslagen, worden niet expliciet vermeld. Overigens werden in het verleden ook het beheer in buitengewone omstandigheden opgenomen als element dat het waterbeheersplan zou moeten bevatten. Dit is niet meer nodig in verband met een wijziging van de Waterstaatswet 1900 per 1 september 2002. In artikel 69 van deze wet is voortaan de verplichting voor de beheerders opgenomen om een calamiteitenplan op te stellen. Dit plan is gelijk te stellen aan het beheer in buitengewone omstandigheden.

Het waterschap werkt in het beheersplan de condities en de concrete maatregelen (maatregelen, planning en kosten) uit van de door de provincie in het waterhuishoudingsplan gestelde strategische doelen en gekwantificeerde opgaven. Onder condities worden de voorwaarden verstaan die moeten worden vervuld om de strategische doelen te kunnen behalen. De condities maken vooral de noodzakelijke samenwerkingsverbanden inzichtelijk en de risico's die aan het behalen van de doelstellingen in de weg kunnen staan.

Het eerste lid, onderdeel c, heeft betrekking op de eigen beleidsdoelstellingen die het waterschap op grond van zijn beleidsvrije ruimte kan formuleren.

Het eerste lid, onderdeel f, geeft aan dat het beheersplan een meetplan bevat. Dit meetplan dient in ieder geval duidelijk te maken hoe door middel van hydrologische metingen en bemonsteringen wordt getoetst in hoeverre de beleidsdoelen in het veld worden gerealiseerd.

Het eerste lid, onderdeel g, geeft aan dat er een omschrijving van het beleid omtrent streefpeilen wordt opgenomen. Hierin wordt onder andere aangegeven hoe de streefpeilen worden bepaald en de strategie over hoe de streefpeilen worden gerealiseerd.

Op grond van het tweede lid, onderdeel a, wordt het beheersplan vergezeld van een toelichting waarin de aan het plan ten grondslag liggende afwegingen en uitkomsten van verrichte onderzoeken zijn opgenomen. Een belangrijk onderwerp hierbij is het onderwerp GGOR. De afwegingen dienen in ieder geval de motivering voor het gekozen GGOR te bevatten.

Het tweede lid, onderdeel b, heeft betrekking op de strategische doelstellingen in het waterhuishoudingsplan.

Artikel 2:2

Overeenkomstig artikel 9, vierde lid, van de Wet op de waterhuishouding zijn voorschriften gegeven voor de voorbereiding van het beheersplan. Het betrekken van gemeenten bij de voorbereiding is van belang om te bereiken dat de planvorming op het gebied van de waterhuishouding goed wordt afgestemd op het gemeentelijke beleid. Het watersysteem is immers een belangrijke factor bij het duurzaam inrichten van het landelijk en stedelijk gebied. Het belang van gemeenten is daarbij evident. Uiteraard dient het waterbeheersplan ook goed te zijn afgestemd op de beheersplannen van de aangrenzende waterschappen.

Artikel 2:4

Een rapportage over het bij de voorbereiding van het plan gevoerde overleg, de ingediende zienswijzen en de beschouwingen van het waterschap daarover, maakt geen deel uit van het beheersplan of de toelichting daarop. Van het waterschap wordt verwacht dat het zo'n rapportage meestuurt indien het waterschap het beheersplan ter goedkeuring aan gedeputeerde staten aanbiedt.

Paragraaf 3 Het peilbesluit

Artikel 3:1

Het eerste lid van artikel 3:1 betreft de zogenaamde verplichte peilbesluiten. Op grond van artikel 3:4, eerste lid, is er een relatie met de goedkeuring die via artikel 148 van de Waterschapswet weer terugkomt in het reglement van het waterschap. De toetsing door gedeputeerde staten bij de goedkeuring richt zich onder meer op de gevolgde procedure, de in beschouwing genomen aspecten en de afweging van belangen. Tegen het goedkeuringsbesluit staat vervolgens beroep open bij de Sector Bestuursrecht van de Rechtbank.

Voor de niet verplichte peilbesluiten, die niet zijn onderworpen aan de goedkeuring door gedeputeerde staten, geldt dat daartegen administratief beroep openstaat bij gedeputeerde staten (artikel 153, eerste lid, van de Waterschapswet). Daarbij moet zowel worden geoordeeld over de rechtmatigheid als over de doelmatigheid.

Zie ook het algemeen gedeelte van deze toelichting.

Artikel 3:4

Hoewel een rapportage over het bij de voorbereiding van een peilbesluit gevoerde overleg, de ingediende zienswijzen, alsmede de beschouwingen van het waterschap daarover, geen deel uitmaakt van het peilbesluit of de toelichting daarop, dient het waterschap zo'n rapportage ten behoeve van de beoordeling door gedeputeerde staten mee te sturen indien het waterschap het peilbesluit ter goedkeuring aan gedeputeerde staten aanbiedt.

Artikel 3:5

Wat betreft de termijn dat een peilbesluit dient te worden herzien wordt uitgegaan van een termijn van tien jaren. Deze termijn is het meest gebruikelijk in de provinciale verordeningen. Peilbesluiten zijn niet heel dynamisch maar zij zijn wel periodiek aan onderhoud toe in verband met de actualiteit. Bij een peilbesluit dat tien jaren geldt, dient een eenmalig verlengingsbesluit voor vier jaren wel tot de uitzondering te behoren. Overigens gaat de herzieningstermijn pas lopen nadat het peilbesluit is goedgekeurd.

Paragraaf 4 Waterkwaliteit

Artikel 4:1

Dit artikel is gebaseerd op artikel 5 van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren, dat tevens aangeeft dat bij de samenwerking rekening wordt gehouden met de mogelijkheid tot inschakeling van het Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling (RIZA).

Paragraaf 5 Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 5.3

De wijziging van de Wet op de waterhuishouding door implementatie van de EG-kaderrichtlijn water brengt met zich mee dat in de verordening een overgangsbepaling wordt opgenomen over de geldigheidsduur van het beheersplan.

Bijlage 6

Nota van beantwoording zienswijzen

(Samenvatting zienswijzen met commentaar van gedeputeerde staten)

Overzicht ingebrachte zienswijzen

1. Het college van dijkgraaf en heemraden van het waterschap Vallei en Eem
2. Het college van dijkgraaf en heemraden van het waterschap Rivierenland
3. Het college van dijkgraaf en heemraden van het waterschap Rijn en IJssel
4. Land- en Tuinbouw Organisatie Noord (LTO-Noord)
5. Het college van dijkgraaf en heemraden van het waterschap Veluwe
6. Het dagelijks bestuur van het waterschap Brabantse Delta
7. J. van den Brand te Bern
8. W. van den Brand te Bern
9. R.P. Andringa te Bern

De termijn om zienswijzen in te dienen, eindigde op 22 december 2005. Alle zienswijzen zijn binnen de termijn ontvangen.

Ad. 1 zienswijze van het college van dijkgraaf en heemraden van het waterschap Vallei en Eem

Samenvatting

Het college merkt op dat zij instemmen met de ontwerp-verordening waterbeheer waterschap Vallei en Eem en de ontwerp-verordening waterbeheer Gelderland. De ontwerp-verordeningen geven hen geen aanleiding tot het maken van op- of aanmerkingen.

Commentaar GS

Wij nemen kennis van deze opmerkingen en zijn verheugd dat het college met de verordeningen kan instemmen.

Consequenties voor de verordeningen, toelichtingen, kaart

Geen.

Ad. 2 zienswijze van het college van dijkgraaf en heemraden van het waterschap Rivierenland

Samenvatting

Het college merkt op dat doordat in het voortraject meermalen op constructieve wijze overleg is gevoerd over de ontwerp-verordening waterbeheer Gelderland en de ontwerp-verordening waterbeheer waterschap Rivierenland, zij in dit stadium geen opmerkingen meer hebben over de ontwerp-verordeningen.

Commentaar GS

Wij nemen kennis van deze opmerkingen en zijn verheugd dat het college geen opmerkingen meer heeft over de ontwerp-verordeningen en de voorbereiding van de ontwerp-verordeningen als constructief heeft ervaren.

Consequenties voor de verordeningen, toelichtingen, kaart

Geen.

Ad. 3 zienswijze van het college van dijkgraaf en heemraden van het waterschap Rijn en IJssel

Samenvatting

Het college stemt in met de ontwerp-verordening waterbeheer Gelderland en de ontwerp-verordening waterbeheer waterschap Rijn en IJssel, maar plaatst daarbij twee opmerkingen. Ten eerste met betrekking tot het onderdeel meetplan in het beheersplan. Het college gaat ervan uit dat hiermee wordt bedoeld dat de meetdoelstellingen en de monitoringsactiviteiten in hoofdlijnen worden beschreven. Het meetplan van het waterschap is een afzonderlijk plan waarin de meetdoelstellingen worden uitgewerkt tot een meetprogramma en waarin technisch en organisatorisch wordt uitgewerkt hoe de monitoring plaatsvindt. In 2006 komt het waterschap met een meetplan waarin als onderdeel het monitoringsprogramma voor de uitvoering van de kaderrichtlijn is opgenomen. Ten tweede merkt het college op dat het huidige beheersplan van het waterschap tot juni 2006 loopt en dat er in 2009 een stroomgebiedsbeheersplan op grond van de kaderrichtlijn moet worden vastgesteld. Over de wijze hoe hier mee omgegaan moet worden, vindt momenteel overleg plaats tussen het waterschap met de provincie Gelderland.

Commentaar GS

Wij zijn verheugd dat het college instemt met de ontwerp-verordeningen. Wat betreft de opmerking over het meetplan merken wij op dat wij ons kunnen voorstellen dat in het meetplan in het beheersplan de meetdoelstellingen en de monitoringsactiviteiten wat meer op hoofdlijnen worden geformuleerd. In ieder geval dient het meetplan inzicht geven in de manier waarop het beleid gaat bijdragen aan de realisering van de waterhuishoudkundige functies uit het beheersplan en over de manier waarop dit wordt vastgesteld. Dit zal in de toelichting op de ontwerp-verordeningen waterbeheer worden opgenomen. Wat betreft de opmerking over het huidige beheersplan is dit geen onderwerp dat in het kader van de onderhavige ontwerp-verordeningen waterbeheer wordt behandeld.

Consequenties voor de verordeningen, toelichtingen, kaart

De toelichtingen op de verordeningen waterbeheer voor de waterschappen Rijn en IJssel, Rivierenland, Veluwe en Vallei en Eem zijn conform bovenstaande aangepast.

Ad. 4 zienswijze van de Land- en Tuinbouw Organisatie Noord (LTO-Noord)

Samenvatting

LTO-Noord heeft kennisgenomen van de ontwerp-verordeningen waterbeheer Gelderland en de waterschappen Veluwe, Vallei en Eem, Rijn en IJssel en Rivierenland. Men kan zich vinden in de aanpak om terughoudend om te gaan met het vastleggen in regelgeving en de modulaire opzet die de mogelijkheid biedt tot flexibiliteit. Het gegeven dat de inspraak open staat voor iedereen acht men positief.

LTO-Noord mist in de toelichting bij de verordening bij de hoofdlijnen de verwijzing naar de Ladder van Keereweer, een hulpmiddel dat in het derde Gelderse waterhuishoudingsplan is aangegeven. Men hecht eraan dat deze ladder als hulpmiddel voor de belangenafweging in beeld blijft en dat er in de toelichting naar verwezen wordt. Ook zou moeten blijken zoals in het waterhuishoudingsplan is aangegeven dat vrijwilligheid, hierbij uitgangspunt is. LTO-Noord rekent erop dat deze aanvullingen worden opgenomen in de definitieve tekst.

Commentaar GS

Wij zijn verheugd dat de LTO-Noord zich kan vinden in de aanpak en de opzet van de verordeningen. Wat betreft het opnemen van een verwijzing naar de ladder van Keereweer het volgende. Het waterbeleid wordt vastgelegd in plannen, in dit geval het waterhuishoudingsplan op grond van artikel 7 van de Wet op de waterhuishouding. Het waterhuishoudingsplan bevat beleidsuitspraken en vormt het toetsingskader voor het toezicht op de waterschappen. In het Gelderse plan heeft de Ladder van Keereweer zijn plaats gekregen als inhoudelijke beleidsuitpraak, toe te passen als hulpmiddel bij de uitvoering van het beleid. Het vastleggen daarvan in de betreffende ontwerpverordeningen dan wel de toelichtingen is niet de juiste plaats en geeft ook niet de juiste status voor een dergelijke

beleidsuitspraak aan. Daarnaast heeft het geen toegevoegde waarde. Het is immers al in het waterhuishoudingsplan opgenomen. Tot slot is het zo dat het Gelderse waterhuishoudingsplan zoals de naam het al aangeeft alleen op Gelderland ziet, terwijl de verordeningen allemaal interprovinciaal zijn en op meerdere provincies betrekking hebben. De Brabantse, Utrechtse en Overijsselse waterhuishoudingsplannen bevatten een andere inhoud. Een interprovinciale verordening is ook om die reden niet de plek om een dergelijke Gelderse beleidsuitspraak in op te nemen.

Wat betreft de inhoud van de Ladder van Keereweer in het Gelderse waterhuishoudingsplan wordt opgemerkt dat vrijwilligheid inderdaad het uitgangspunt is, maar niet altijd de laatste stap in het proces zal zijn. Het onvrijwillig uitvoeren van maatregelen wordt ook in uiterste gevallen acceptabel geacht met vergoeding van schade. Wij verwijzen hierbij naar blz. 52 van het derde waterhuishoudingsplan en blz. 14 van het bijlagenboek bij dit plan.

Consequenties voor de verordeningen, toelichtingen, kaart

Geen.

Ad. 5 zienswijze van het college van dijkgraaf en heemraden van het waterschap Veluwe

Samenvatting

Het college merkt dat zij instemmen met de ontwerp-verordening waterbeheer waterschap Veluwe en de ontwerp-verordening waterbeheer Gelderland onder voorbehoud van goedkeuring van het algemeen bestuur van het waterschap op 22 februari a.s.

Commentaar GS

Wij nemen kennis van deze opmerkingen en zijn verheugd dat het college met de verordeningen kan instemmen. Wij merken op dat zienswijzen die na de termijn van 22 december worden ingediend, buiten de hiervoor geldende wettelijke termijn binnenkomen.

Consequenties voor de verordeningen, toelichtingen, kaart

Geen.

Ad. 6 zienswijze van het dagelijks bestuur van het waterschap Brabantse Delta

Samenvatting

Het dagelijks bestuur merkt op dat zij met interesse kennisgenomen hebben van de ontwerp-verordening waterbeheer Gelderland en de ontwerp-verordening waterbeheer waterschap Rivierenland. Zij merken op dat deze in grote lijnen overeenkomen met de voor hen geldende Verordening waterhuishouding Noord-Brabant 2005. Punt van verschil is dat de verordening voor het waterschap Rivierenland geen bepaling bevat over de inhoud van de legger in tegenstelling tot de Brabantse verordening die minimale gegevens opsomt die in een legger voor oppervlaktewater moeten zijn vermeld. Tot slot wordt opgemerkt dat de ontwerp-verordeningen geen directe gevolgen hebben voor het waterschap Brabantse Delta

Commentaar GS

Wij nemen kennis van deze opmerkingen. De ontwerp-verordening waterbeheer Gelderland en de ontwerpverordening waterbeheer voor het waterschap Rivierenland hebben inderdaad geen betrekking op het waterschap Brabantse Delta. Wat betreft het verschil met betrekking tot de legger merken wij op dat het stellen van deze voorschriften in de provincies Gelderland en Utrecht niet gebruikelijk is. Omdat het merendeel van het waterschap Rivierenland in deze provincies ligt, is samen met de provincie Noord-Brabant besloten om voor het waterschap Rivierenland de lijn te volgen om geen voorschriften met betrekking tot de legger op te nemen.

Consequenties voor de verordeningen, toelichtingen, kaart

Geen.

Ad. 7, 8 en 9 zienswijzen van J. van den Brand, W. van den Brand en R.P. Andringa te Bern

Deze zienswijzen zijn vrijwel identiek en worden derhalve gezamenlijk samengevat.

Samenvatting

Op de kaartbijlagen 1 en 2 behorende bij de ontwerp-verordening Waterbeheer Rivierenland staat de eeuwenoude binnendijkse polder (dijkring 37), de polder van Bern ten onrechte als uiterwaard op de kaart ingekleurd. Men verzoekt om de groene kleur met de betekenis uiterwaard te verwijderen voor de dorpspolder van Bern. Daarnaast dient uiterwaard ook de bescherming door de primaire waterkeringen in Bern in stand te blijven. Op bijlage 2 ontwerp-kaart voor de globale ligging van peilbesluitgebieden dienen de polder van Bern, Alem (dijkring 39) en Heerewaarden (dijkring 40) en andere kleine primaire dijkringgebieden de rode gestreepte kleur voor de globale ligging peilbesluitgebieden te krijgen. Ze hebben allemaal een eigen gemaal dat volgens peilafspraken conform een resultaatsverplichting dient te blijven werken. De tegenprestatie die de bewoners en ingelanden betalen (waterschapslasten) zijn in deze binnendijkse dijkringen, inclusief de Bommelerwaard identiek en dus dient ook de resultaatsgarantie identiek te zijn.

Ter onderbouwing van het voorafgaande nog het volgende.

De binnen/dorpspolder van Bern maakt deel uit van de wettelijk vastgelegde primaire dijkringgebieden (dijkring 37) en is dus geen uiterwaard. Ook in het regio-advies PKB zijn geen toekomstige plannen opgenomen met betrekking tot de binnendijkse positie van Bern. Ook in de inspraaknota (nummer 152) van het derde Gelderse waterhuishoudingsplan is door de provincie toegezegd om de binnen- en buitendijkse gebieden op het eiland Bern/Nederhemert-zuid correct te splitsen cq. te registreren.

In het kader van de kunstmatige aanleg van de Bergsche Maas is als schadecompensatie maatregel een gemaal (met de bijbehorende peilbesluiten) in Bern geleverd en in werking. De overheid heeft de voortdurende zorg hiervoor destijds op zich genomen.

Door het niet nauwkeurig vastleggen van kleine dijkringen op kaarten/plannen lopen de inwoners/grondgebruikers risico te stuiten op ongewenste discussie over de wijze van beheer, die van bijzonder groot belang is voor de inwoners en (agrarische bedrijven).

Ter verduidelijking van de inspraakreactie wordt nog een stukje algemene historische informatie over Bern in combinatie met het Eiland Nederhemert-Zuid gegeven. Belangrijkste conclusie hieruit is dat Nederhemert-Zuid en Bern als twee aparte deelgebieden behandeld moeten worden en dat Bern net zoals Alem zijn oorsprong heeft in Brabant en pas sinds 1985 onder Gelders bestuur is gekomen.

Commentaar GS

Wat betreft het opnemen van dijkring 37 merken wij het volgende op. De betreffende verordening met bijbehorende kaarten gaan niet over waterkeringen. Zij zijn niet bepalend voor het vaststellen van waterkeringen en dijkringen en bepalen ook niet het beschermingsniveau door primaire waterkeringen. De binnenpolder van Bern (dijkring 37) is en blijft ook gewoon beschermd door de primaire waterkering. Verwarrend in dit verband is dat dijkring 37 Nederhemert heet, terwijl Nederhemert juist buiten dijkring 37 ligt. Bern ligt binnen dijkring 37.

De relatief kleine dijkring 37 is inderdaad niet op de betreffende kaarten aangegeven. Dit zullen wij aanpassen.

Wat betreft het aanmerken van de dijkringen 37, 39 en 40 als peilbesluitgebieden merken wij het volgende op. De verplichting tot het vaststellen van peilbesluiten wordt alleen opgelegd als het waterschap onder normale omstandigheden de wateraanvoer en waterafvoer kan beheersen. Voor de hiervoor genoemde dijkringen gaat dit niet op.

In dijkring 37 (Bern) wordt de waterhuishouding geregeld door een pomp die zowel kan inpompen als uitpompen. Het peil kan meestal vrij goed worden gereguleerd. Het gebied is echter klein, heeft een

zandige ondergrond en wordt door de Bergsche Maas en de Afgedamde Maas ontsloten. De peilen staan dan ook onder grote invloed van de rivier. Vooral bij lage rivierstanden is een peil niet goed te handhaven. Om deze redenen is er in dit geval geen peilbesluit voorgeschreven. Wel kent dit gebied een streefpeil.

In dijkkring 39 (Alem) is een soortgelijke situatie. De waterhuishouding wordt geregeld door een pomp die zowel kan inpompen als uitpompen. Ook dit is een klein gebied dat zandig is en dat onder grote invloed staat van rivieren, namelijk de Maas en de Waal. Het watersysteem is dynamisch en peilen zijn niet goed te reguleren. Er is hier dan ook geen peilbesluit voorgeschreven. Ook dit gebied kent wel een streefpeil.

Dijkkring 40 (Heerewaarden) heeft een langwerpige vorm en ligt ingeklemd tussen de Maas en de Waal. Er zijn geen pompen aanwezig. Lozing van water vindt plaats door vrij verval. Het watersysteem is niet goed te regelen. Ook hier geldt dat er een streefpeil wordt gehanteerd. Tot slot merken wij ten aanzien van alle gebieden op dat in de huidig geldende verordening deze gebieden ook niet als peilbesluitgebieden worden aangemerkt. De nieuwe verordening brengt voor de betreffende gebieden geen veranderingen op dit punt met zich mee.

Consequenties voor de verordeningen, toelichtingen, kaart

Dijkkring 37 is op de bijlage 1, de ontwerpkaart toepassingsgebied en bijlage 2 de ontwerp-kaart peilbesluiten van de Ontwerpverordening waterbeheer waterschap Rivierenland opgenomen.